METHOTREXATE LIỀU LƯỢNG THẤP TRỊ VIÊM KHỚP DẠNG THẤP VÀ VIÊM KHỚP VẨY NẾN

Viêm khớp dạng thấp (RA) và viêm khớp vảy nến (PsA) là những bệnh trạng lâu dài khi hệ miễn dịch tấn công nhầm các mô khỏe mạnh như khớp và da, khiến gây viêm, dẫn đến các triệu chứng như sưng và đau khớp.

Hãy dùng bản kế hoạch hành động này để thảo luận về methotrexate với bác sĩ thấp khớp và hoạch định cách dùng thuốc hiệu quả nhất.

Methotrexate là thuốc được khuyến nghị trị bệnh viêm khớp RA và PsA

Methotrexate có tác dụng kiểm soát bệnh

Methotrexate không chỉ ngăn chặn cơn đau và các triệu chứng khác của viêm khớp dạng thấp (RA) và viêm khớp vảy nến (PsA), mà còn giúp cản trở hoạt động của hệ miễn dịch, làm chậm bệnh và giảm viêm.

Điều trị sớm bằng methotrexate (trong vòng 3 tháng từ khi xuất hiện triệu chứng) có thể:

- ngăn bệnh không trở nặng
- giảm nguy cơ tổn thương khớp lâu dài do viêm không kiểm soát được
- cải thiện các triệu chứng như khớp đau, sưng tấy, và xơ cứng.

Methotrexate

- có tên là **thuốc chống thấp khớp**, còn có tên tắt là DMARD.
- thường dùng dưới dạng **viên nén**, cũng có thể là **thuốc tiêm**.
- cần **thời gian** mới có hiệu quả – quý vị có thể không thấy khỏe hơn trong **6–12 tuần**.
- Cũng dùng cho bệnh về da như **vẩy nến**, có liên hệ với viêm khớp vảy nến (PsA).

Tập trung vào thực tế

Những lầm tưởng về methotrexate có thể là rào cản cho việc điều trị. Biết được sự thật giúp mọi người kiên trì điều trị và cải thiện kết quả.

Thực tế	Thực tế	Thực tế	Thực tế
Methotrexate ở liều thấp dùng điều trị viêm khớp RA & PsA an toàn và hiệu quả, và không được xem là hóa trị ở liều thấp như vậy.	Methotrexate có thể dùng an toàn với các thuốc kháng viêm không steroid (NSAID).	Methotrexate có thể an toàn khi tự tiêm.	Những người dùng methotrexate điều trị viêm khớp RA hay PsA có thể an toàn tiếp xúc với phụ nữ mang thai.
Lầm tưởng	**Lầm tưởng**	**Lầm tưởng**	**Lầm tưởng**
Methotrexate liều thấp là hóa trị liệu.	Methotrexate không nên dùng chung với thuốc NSAID.	Tự tiêm methotrexate là không an toàn.	Những ai dùng methotrexate không thể ở gần phụ nữ mang thai.

Chăm sóc tiếp diễn

Xét nghiệm máu
Các xét nghiệm máu đều đặn dùng để kiểm tra hiệu quả điều trị và theo dõi các phản ứng phụ, đo chức năng thận và gan, và thực hiện công thức máu đầy đủ. Theo thời gian, những xét nghiệm này cần ít thường xuyên hơn.

Đánh giá lâm sàng
Đều đặn tái xét đau khớp và chức năng cơ thể. Độ thường xuyên này tùy vào mức độ hoạt động của bệnh.

Chủng ngừa
Luôn cập nhật vắc-xin phòng bệnh cúm và phế cầu.

Các bệnh trạng khác
Quý vị sẽ được theo dõi bệnh tim, loãng xương và ung thư da, vì nguy cơ mắc những bệnh này tăng lên cùng với viêm khớp dạng thấp (RA) và viêm khớp vảy nến (PsA). Nên kiểm tra da hàng năm.

Sức khỏe sinh sản
Quý vị nên lấy lời khuyên của bác sĩ chuyên khoa nếu dự định có con. Phụ nữ nên áp dụng biện pháp tránh thai khi đang dùng methotrexate; ngừng methotrexate 3 tháng trước khi có kế hoạch mang thai và tránh cho con bú khi đang dùng methotrexate.

Australian Rheumatology Association
Arthritis AUSTRALIA
NPS MEDICINEWISE

Tên: Ngày: KẾ HOẠCH **HÀNH ĐỘNG**

DÙNG METHOTREXATE LIỀU (LƯỢNG) THẤP

Hãy chia sẻ bản kế hoạch hành động này với đội ngũ chăm sóc sức khỏe quý vị, giúp đạt được mục tiêu điều trị của mình.

Khi tôi dùng thuốc

	Khi nào	Ngày trong tuần	Liều mg
Methotrexate	**Tuần một lần**		
Axit Folic *Dùng a-xít folic có thể giúp giảm các phản ứng phụ do methotrexate*	Vào các ngày khác trong tuần không dùng methotrexate		

Lần tái khám kế tiếp: _____

Những thuốc khác tôi dùng để điều trị RA hay PsA

- ⬡ Thuốc DMARD khác* _____
- ⬡ Steroids (ví dụ, prednisone) _____
- ⬡ Thuốc kháng viêm _____
- ⬡ Thuốc giảm đau _____
- ⬡ (Thuốc) khác _____

Ghi chú / lời khuyên _____

* thuốc chống thấp khớp, tác dụng chậm, gồm các thuốc sinh học và thuốc chuyên biệt

Phản ứng phụ do methotrexate

Như tất cả loại thuốc, methotrexate có thể gây phản ứng phụ.

Các phản ứng phụ phổ biến nhất gồm:
- buồn nôn, nôn mửa, tiêu chảy
- lở loét miệng
- tăng độ da nhạy cảm với ánh nắng
- mệt mỏi, đau đầu và cảm thấy lơ mơ.

Hãy nói chuyện với bác sĩ nếu quý vị quan ngại. Có thể giảm bớt các phản ứng phụ bằng cách dùng methotrexate với thức ăn hoặc vào buổi tối.

Khi cần liên lạc bác sĩ

Khẩn cấp

Nếu bị bất kỳ nhiễm trùng mới nào; các dấu hiệu nhiễm trùng bao gồm sốt, da hoặc vết thương đỏ, đau.

Nếu thấy khó thở và/hoặc ho khan.

Càng sớm càng tốt

Nếu bị bùng phát bệnh; đồng thời có thể làm theo bản kế hoạch hành động khi bùng phát nps.org.au/bdmards/rheumatological-conditions.

Đều đặn

Để xếp lịch hẹn các xét nghiệm thường xuyên nhằm theo dõi bệnh và thuốc uống.

Để kiểm tra tôi có cập nhật tiêm vắc-xin và được tư vấn về vắc-xin du lịch.

Nếu tôi đang dùng hay dự định dùng thuốc gì khác, gồm cả thuốc mua tự do, thảo dược và thuốc chữa bệnh tự nhiên.

Thông tin thêm

Arthritis Australia (arthritisaustralia.com.au) (myRA.org.au)

Thông tin bệnh nhân của Hội **Australian Rheumatology Association's** (rheumatology.org.au)

- Methotrexate
- Tự tiêm methotrexate liều thấp
- Video cách tiêm methotrexate an toàn

NPS MedicineWise (nps.org.au/managing-ra)

Tải ứng dụng **MedicineWise app** để theo dõi các loại thuốc quý vị dùng và truy cập thông tin sức khỏe, chẳng hạn các kết quả xét nghiệm máu. (medicinewiseapp.com.au)

NPS Medicines Line: **1300 633 424**

+TARGETED THERAPIES ALLIANCE

Giúp người tiêu dùng và chuyên gia y tế đưa ra các quyết định trị liệu an toàn và sáng suốt về loại thuốc chống thấp khớp tác dụng chậm sinh học (bDMARD) và các thuốc đặc trị khác. Được Bộ Y tế Chính phủ Úc tài trợ thông qua Cấp quỹ Chương trình Giá trị khi Kê toa bDMARDs (Value in Prescribing bDMARDs Program Grant).

Australian Rheumatology Association

Arthritis AUSTRALIA

NPS MEDICINEWISE

© 2021 NPS MedicineWise. Độc lập. Không vì lợi nhuận. Dựa trên bằng chứng. ABN 61 082 034 393. Xem xét hợp lý nhằm cung cấp thông tin chính xác tại thời điểm tạo lập. Thông tin này không nhằm thay thế lời khuyên y tế và không được dựa vào duy nhất thông tin này để quản lý hoặc chẩn đoán bệnh trạng. NPS MedicineWise khước từ mọi trách nhiệm pháp lý (bao gồm do sơ suất) đối với bất kỳ tổn thất, thiệt hại hoặc thương tích nào do dựa vào hay sử dụng thông tin này. Hãy đọc tuyên bố miễn trừ trách nhiệm đầy đủ của chúng tôi. Xuất bản tháng 10 năm 2020. Nội dung cập nhật tháng 7 năm 2021. NPS1938b